

# Toelichting actualisatie Financiële verordening

Met ingang van 2017

september 2016

# Colofon

## uitgave

Financiën  
Gemeente Utrecht  
030 – 286 00 00  
[info@utrecht.nl](mailto:info@utrecht.nl)

## in opdracht van

BCS Financiën  
Gemeente Utrecht

## internet

[www.utrecht.nl](http://www.utrecht.nl)

## rapportage

## informatie

Hester de Feiter  
030 – 28 61281

# Inhoud

|          |                                                                           |           |
|----------|---------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1</b> | <b>Inleiding</b>                                                          | <b>4</b>  |
| <b>2</b> | <b>Toevoegingen en aanpassingen</b>                                       | <b>5</b>  |
| 2.1      | Toegevoegd: Beleidscyclus (2017: artikel 2)                               | 5         |
| 2.2      | Toevoeging Voorjaarsnota (2017 art 3)                                     | 5         |
| 2.3      | Aanpassing Programmabegroting (2017 art 4)                                | 5         |
| 2.4      | Toevoeging Meerjaren programma stedelijke ontwikkeling (2017 art 7)       | 6         |
| 2.5      | Aanpassing Financiële positie (2017 art 8)                                | 6         |
| 2.6      | Aanpassing Grondbeleid (2017 art 9)                                       | 6         |
| 2.7      | Toevoeging Kapitaalgoederen en investeringen (2017 art 10)                | 7         |
| 2.8      | Aanpassing Reserves (2017 art 11)                                         | 7         |
| 2.9      | Toevoeging Lokale heffingen, tarieven en kostprijs (2017 art 12)          | 7         |
| 2.10     | Aanpassing Financieringsfunctie (2017 art 13)                             | 7         |
| 2.11     | Aanpassing Weerstandsvermogen en risicomanagement (2017 art 14)           | 7         |
| 2.12     | Aanpassing Publieke geldverstrekkingen (2017 art 15)                      | 8         |
| 2.13     | Toevoeging Paragrafen algemeen (2017 art 16)                              | 8         |
| 2.14     | Aanpassing Paragraaf lokale heffingen (2017 art 17)                       | 8         |
| 2.15     | Aanpassing Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (2017 art 18) | 8         |
| 2.16     | Toevoeging Paragraaf wendbaarheid en weerbaarheid (2017 art 19)           | 8         |
| 2.17     | Aanpassing Paragraaf financiering (2017 art 21)                           | 9         |
| 2.18     | Aanpassing Paragraaf Verbonden Partijen (2017 art 23)                     | 9         |
| 2.19     | Aanpassing 23 Paragraaf grondbeleid (2017 art 24)                         | 9         |
| 2.20     | Geen aanpassingen (2017 Hoofdstuk 5 artikel 25–29)                        | 9         |
| <b>3</b> | <b>Bijlage wetsartikelen / BBV</b>                                        | <b>10</b> |

# 1 Inleiding

In de verordening, ex artikel 212 Gemeentewet, stelt de Raad regels vast die de uitoefening van de kaderstellende en controlerende taken van de raad op financieel gebied mogelijk moeten maken. De verordening heeft als citeertitel 'Financiële verordening gemeente Utrecht'. Hiermee geeft de raad aan binnen welke financieel-administratieve kaders het college bestuurt. De raad bepaalt op hoofdlijnen de spelregels voor het financiële beleid, de financiële organisatie en het financiële beheer. Deze verordening dient om de kwaliteit van de financiële functie te waarborgen, zodat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) bevat regels over de verslaggeving door gemeenten en provincies. De jaarlijkse begroting en verantwoording moeten aan deze (wettelijke) regels voldoen, om te voorzien in de informatiebehoefte van de gemeenteraad in verband met zijn kaderstellende en controlerende rol. Daarnaast regelt het BBV de informatie ten behoeve van het Rijk, de Europese Unie en het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Als gevolg van de vernieuwingen in het Besluit begroting en verantwoording (BBV) met ingang van 2017 is het noodzakelijk de bestaande 'Financiële verordening gemeente Utrecht' te herzien. Naast de vernieuwde BBV geeft de commissie BBV richtlijnen uit om de eenduidige uitvoering en toepassing van het BBV te bevorderen. In de richtlijnen van de Commissie BBV zijn stellige uitspraken en aanbevelingen opgenomen. Met stellige uitspraken geeft de Commissie een interpretatie van de regelgeving die leidend is. Een stellige uitspraak moet worden gevolgd. Bij aanbevelingen gaat het om uitspraken die 'steun en richting geven aan de praktijk'. De Commissie BBV spoort gemeenten en provincies aan om deze aanbevelingen te volgen omdat dat naar haar oordeel bijdraagt aan het inzicht in de financiële positie (transparantie).

De herziening van de verordening is gebaseerd op de BBV 2017 en de stellige uitspraken en aanbevelingen die in navolging van het vernieuwde BBV zijn opgesteld.

Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt om de verordening te vereenvoudigen en te verhelderen. Het vigerende financiële beleid en de bestaande financiële sturing zijn zo veel mogelijk in stand gehouden.

Hieronder volgt een toelichting van de actualisatie ten opzichte van de vigerende verordening. In de bijlage zijn de relevante wetsartikelen en stellige uitspraken/aanbevelingen BBV opgenomen.

## 2 Toevoegingen en aanpassingen

### 2.1 Toegevoegd: Beleidscyclus (2017: artikel 2)

In artikel 2 is een totaaloverzicht opgenomen van de planning en controlcyclus. Hierin worden alle relevante documenten opgesomd, inclusief de aanleverdata door het college en de uiterlijke vaststellingstermijnen van de raad. Deze informatie was in de vigerende verordening in de diverse artikelen opgenomen en is in de voorliggende versie van de verordening samengevat in 1 artikel.

De indeling van de programma's naar producten en de daarbij behorende productenraming is niet meer wettelijk voorgeschreven in het vernieuwde Besluit Begroten en Verantwoorden. Onder de noemer uitvoeringsinformatie is, in de plaats van de indeling van programma's naar producten, een indeling naar landelijk voorgeschreven taakvelden verplicht.

De vigerende verordening schrijft voor dat het college een productenraming en –realisatie opstelt en deze ter informatie voorlegt aan de raad. Volgens het herziene BBV is het college verplicht de uitvoeringsinformatie ingedeeld naar taakvelden op te leveren.

Binnen de huidige bestuursperiode (2014–2018) zal de productenraming door het college aan de raad worden aangeboden. Vanaf de nieuwe bestuursperiode kan opnieuw bezien worden in hoeverre een nadere onderverdeling van de programma's naar producten door het nieuwe college wenselijk wordt geacht, naast de voorgeschreven onderverdeling naar taakvelden. Tot de opties behoren aansluiting van de programma's bij de verplicht voorgeschreven taakvelden en nadere uitsplitsing van de taakvelden tot op het niveau van de huidige producten.

### 2.2 Toevoeging Voorjaarsnota (2017 art 3)

De voorjaarsnota is in deze voorliggende versie van de verordening toegevoegd als standaard document in de planning en controlcyclus. In de vigerende versie van de verordening werd de voorjaarsnota niet expliciet vermeld.

### 2.3 Aanpassing Programmabegroting (2017 art 4)

In artikel 4 lid 4 is toegevoegd dat in de programmabegroting de verplichte indicatoren opgenomen moeten worden. In het vernieuwde BBV wordt voorgeschreven dat gemeenten een basisset van 50 beleidsindicatoren opnemen in de begroting en de verantwoordingsstukken. Een gemeente heeft de vrijheid daar eigen indicatoren, toegesneden op de lokale situatie, aan toe te voegen. Het college kan in de voorjaarsnota voorstellen tot aanpassing van de indicatoren doen.

## **2.4 Toevoeging Meerjaren programma stedelijke ontwikkeling (2017 art 7)**

In de voorliggende versie van de verordening is specifiek het Meerjaren Programma Stedelijke Ontwikkeling toegevoegd op grond van de voorschriften in de richtlijn Grondbeleid (nadere voorschriften van de commissie BBV).

## **2.5 Aanpassing Financiële positie (2017 art 8)**

In artikel 8 lid 4 wordt voorgeschreven dat met betrekking tot een aantal specifieke onderwerpen een periodieke nota aan de raad voorgelegd moet worden om de beleidskaders vast te stellen.

Anders dan in de vigerende verordening is de termijn waarop deze beleidsuitgangspunten aan de raad wordt aangeboden, niet standaard de bestuursperiode (vier jaar) maar afhankelijk van de omstandigheden en/of het onderwerp. De termijn waarop een beleidskader actueel is, is afhankelijk van verschillende omstandigheden zoals invloeden van buitenaf. Ten behoeve van de consistentie van een aantal onderwerpen (bijvoorbeeld waarderen en afschrijven of grondbeleid) is het daarnaast niet wenselijk iedere vier jaar de beleidskaders te wijzigen.

Bij andere beleidskaders kan het juist noodzakelijk zijn om gedurende de bestuursperiode het beleid aan te scherpen of te wijzigen.

Ten opzichte van de huidige verordening is de verplichting tot het opstellen van een beleidsnota bedrijfsvoering komen te vervallen. Het college stelt de doelen op het gebied van de bedrijfsvoering vast in relatie tot de door de raad periodiek vastgestelde programmadoelstellingen. In de jaarstukken wordt over deze uitvoering verslag gedaan.

Daarnaast wordt de raad incidenteel over specifieke onderwerpen geïnformeerd. Een separate beleidsnota heeft daarmee geen toegevoegde informatiewaarde.

## **2.6 Aanpassing Grondbeleid (2017 art 9)**

In artikel 9 zijn op grond van het vernieuwde Besluit Begroten en Verantwoorden de voorschriften voor de nota grondbeleid van de gemeente Utrecht aangescherpt. In de aanvullende richtlijnen grondbeleid, welke opgesteld is door de commissie BBV, wordt middels stellige uitspraken voorgeschreven dat in de nota grondbeleid per gemeente opgenomen moet worden:

- de verwerking van de bovenwijkse voorzieningen
- de systematiek ten aanzien van winstneming op nog lopende projecten
- het beleid met betrekking tot de verwerking van voorbereidingskosten
- het beleid en de methodiek omtrent de toe te rekenen rente aan Bouwgrond in Exploitatie

De geactualiseerde versie van de nota grondbeleid gemeente Utrecht wordt naar verwachting in 2016 aangeboden aan de Raad ter vaststelling.

## **2.7 Toevoeging Kapitaalgoederen en investeringen (2017 art 10)**

Artikel 10 gaat nader in op de noodzakelijke op te stellen beleidskaders inzake kapitaalgoederen en investeringen. Tegelijk met de herziening van deze verordening wordt ook de nota waarderen, activeren en afschrijven van vaste activa aangeboden en voorgelegd ter vaststelling.

## **2.8 Aanpassing Reserves (2017 art 11)**

In artikel 11 in de voorliggende verordening is het onderdeel 'voorzieningen' achterwege gelaten. Voorzieningen worden ingesteld op wettelijke grond (artikel 44 Besluit Begroten en Verantwoorden). Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen worden door de Raad geautoriseerd door het vaststellen van de hoogte van de lasten en baten van een programma. Een nadere duiding in een verordening is derhalve niet noodzakelijk.

## **2.9 Toevoeging Lokale heffingen, tarieven en kostprijs (2017 art 12)**

Artikel 12 is aangepast op grond van de gewijzigde voorschriften in het Besluit Begroten en verantwoorden. De berekening van de tarieven moet extracomptabel geschieden. De overhead moet daarbij op een consistente wijze worden toegerekend. Deze methode wordt niet door de wetgever voorgeschreven, maar moet door de raad worden vastgesteld en opgenomen in de financiële verordening. Artikel 12 lid 3 tot en met artikel 12 lid 6 geeft de gehanteerde methode van de gemeente Utrecht weer.

## **2.10 Aanpassing Financieringsfunctie (2017 art 13)**

De nadere regels omtrent de financieringsfunctie zijn geactualiseerd in artikel 13. Daarin wordt aangegeven dat in nadere regels de raad de opzet en inrichting van de financieringsfunctie vast stelt, inclusief het beleid inzake de interne rente. De term treasurystatuut is gewijzigd in financieringstatuut omdat deze terminologie aansluit bij landelijke terminologie en de omschrijving van de bijbehorende paragraaf.

Het financieringstatuut zal in een geactualiseerde vorm aan de raad worden voorgelegd in de loop van 2017 op het moment dat de regelgeving definitief is. De commissie BBV heeft een notitie rente gepubliceerd, die wijzigingen met zich meebrengt onder andere in de wijze van berekenen van de omslagrente. De nieuwe regels van de rente gaan in per begrotingsjaar 2018.

## **2.11 Aanpassing Weerstandsvermogen en risicomanagement (2017 art 14)**

Artikel 14 schrijft voor dat het college aan de raad een nota ter vaststelling aanbiedt inzake het risicomanagement en weerstandsvermogen. De periode waarop deze nota geactualiseerd dient te worden wordt niet meer voorgeschreven per 4 jaar, maar naar behoefte.

In hoofdstuk 4 wordt de inhoud weergegeven in de paragrafen in de begroting en jaarstukken welke de raad aan het college voorschrijft, naast de verplichte onderwerpen zoals deze zijn voorgeschreven in het vernieuwde Besluit Begroten en Verantwoorden.

## **2.12    Aanpassing Publieke geldverstrekkingen (2017 art 15)**

In dit artikel wordt de kaderstelling van onder meer inkopen en subsidies voorgeschreven. Dit artikel is geactualiseerd op basis van de formalisatie van de kaderstelling. Dit artikel is een samenvoeging van de artikel 25 en artikel 26 in de vigerende verordening.

## **2.13    Toevoeging Paragrafen algemeen (2017 art 16)**

In artikel 16 lid 2 is in de geactualiseerde verordening de paragraaf Wendbaarheid en Weerbaarheid toegevoegd. De paragraaf 'wendbaarheid en weerbaarheid' is sinds het jaar 2014 toegevoegd aan de Programmabegroting en de jaarstukken.

## **2.14    Aanpassing Paragraaf lokale heffingen (2017 art 17)**

Artikel 17 inzake de verantwoording van de lokale heffingen is geminimaliseerd tot een verwijzing naar het Besluit Begroten en Verantwoorden, artikel 10. Daarin is limitatief de verplichte informatie opgesomd.

## **2.15    Aanpassing Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (2017 art 18)**

Artikel 18 gaat in op de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Het vernieuwde Besluit Begroten en Verantwoorden schrijft in artikel 11 lid 2d voor dat een aantal verplichte kengetallen opgenomen moeten worden in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. In overleg met de Provincie zal de gemeente Utrecht deze kengetallen opnemen in de paragraaf Wendbaarheid en Weerbaarheid.

## **2.16    Toevoeging Paragraaf wendbaarheid en weerbaarheid (2017 art 19)**

Artikel 19 is toegevoegd omdat daarin de inhoud van de paragraaf Wendbaarheid en weerbaarheid is opgenomen, welke vanaf 2014 is voorgeschreven door de raad.

## **2.17    Aanpassing Paragraaf financiering (2017 art 21)**

Artikel 21 is aangescherpt naar de huidige informatiebehoefte, zoals blijkt uit de notitie rente van de commissie BBV.

## **2.18    Aanpassing Paragraaf Verbonden Partijen (2017 art 23)**

Het vernieuwde Besluit Begroten verantwoordt schrijft in artikel 16 BBV voor:

De informatie uit de separate nota waarin dit beleid wordt uitgeschreven wordt nu verplicht opgenomen in de paragraaf. Het voorschrift een separate nota op te stellen is daarom komen te vervallen in de voorliggende verordening.

## **2.19    Aanpassing 23 Paragraaf grondbeleid (2017 art 24)**

Artikel 24 van de voorliggende verordening inzake de paragraaf grondbeleid is gesplitst in de wettelijk voorgeschreven informatie op grond van artikel 16 Besluit Begroten en Verantwoorden en daarnaast nog de gewenste aanvullende informatie welke volgt uit de stellige aanbevelingen van de richtlijnen grondbeleid commissie BBV.

Artikel 24 lid 2 betreft de uitgangspunten voor het opstellen en bepalen van het resultaat. Dit voorschrift volgt uit de stellige uitspraak van de commissie BBV.

## **2.20    Geen aanpassingen (2017 Hoofdstuk 5 artikel 25–29)**

Artikel 24 t/m artikel 30 betreffen de financiële organisatie en het financieel beheer. Hierin is inhoudelijk geen aanpassing gedaan ten opzichte van de vigerende verordening. Het artikel met betrekking tot interne controle en de registratie van bezittingen, activa en vermogen zijn aan dit hoofdstuk gevoegd.

### 3 Bijlage wetsartikelen / BBV

Bron: Artikel 212 gemeentewet:

1. de raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

2. De verordening bevat in ieder geval:

- a. regels voor waardering en afschrijving van activa;
- b. grondslagen voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen prijzen en van tarieven voor rechten als bedoeld in artikel 229b, alsmede, voor zover deze wordt geheven, voor de heffing bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer;
- c. regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie.

Bron: Artikel 25 lid 2a Besluit begroten en verantwoorden

De programmaverantwoording biedt per programma inzicht in:

- a. de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd ten minste toegelicht **aan de hand van de bij ministeriële regeling vast te stellen beleidsindicatoren;**

Bron: Stellige uitspraak richtlijn grondbeleid commissie BBV

Jaarlijks zal een herziening van de grondexploitatiebegroting moeten plaatsvinden. Een actualisatie van het grondexploitatiecomplex en de grondexploitatiebegroting met planinhoudelijke wijzigingen, danwel autonome wijzigingen met materiële financiële gevolgen, moet opnieuw door de raad worden vastgesteld

Bron: Stellige uitspraak commissie BBV richtlijnen grondbeleid

Het deel van de kosten van bovenwijkse voorzieningen dat aan een in de toekomst te openen grondexploitatie wordt toegerekend, moet tot het moment dat de betreffende grond feitelijk in exploitatie wordt genomen, worden geactiveerd onder de betreffende categorie materiële vaste activa. Naar de aard van de bovenwijkse voorzieningen zal de betreffende activacategorie veelal de activa met maatschappelijk nut zijn (bijv. ontsluitingswegen, bruggen,, etc.).

In de periode van activering als maatschappelijk nut tot en met het eventueel openen van de betreffende grondexploitatie, moet conform artikel 64, 3e lid BBV, vanaf de ingebruikname op het actief worden afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur.

Het is vanaf 2016 niet meer toegestaan om toevoegingen te doen aan een voorziening voor bovenwijkse voorzieningen. Bestaande voorzieningen per ultimo 2015 mogen worden gehandhaafd en kunnen volgens planning worden afgewikkeld. Sparen voor bovenwijkse voorzieningen die na het afsluiten van een grondexploitatie zullen worden aangelegd, is nog wel mogelijk via een door de raad in te stellen bestemmingsreserve. Toevoegingen aan deze bestemmingsreserve kunnen alleen plaatsvinden via resultaatsbestemming.

Bron: Aanbeveling commissie BBV richtlijnen grondbeleid

De Commissie BBV beveelt voor het tussentijds winst nemen aan dat de lokale afweging tussen het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel nader wordt uitgewerkt, bijvoorbeeld in de Financiële verordening. Het voorzichtigheidsbeginsel leidt er immers toe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatiecomplex. Er zijn situaties denkbaar waarbij reeds eerder voldoende zekerheid is voor winst nemen. Volgens het realisatiebeginsel dient in die gevallen de winst dan ook te worden genomen. Hierbij dient de percentage of completion methode te worden gevolgd.

Bron: Stellige uitspraak commissie BBV richtlijnen grondbeleid

Het activeren van voorbereidingskosten voor grondexploitaties als kosten van onderzoek en ontwikkeling onder de immateriële vaste activa is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

1. De kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst van het Bro; en
2. De kosten mogen maximaal 5 jaar geactiveerd blijven staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal 5 jaar moeten de kosten hebben geleid tot een actieve grondexploitatie danwel worden afgeboekt t.l.v. het jaarresultaat; en
3. Plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit of – indien gedelegeerd – een collegebesluit.

Bron: stellige uitspraak commissie BBV richtlijnen grondbeleid

De toegestane toe te rekenen rente aan BIE moet worden gebaseerd op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Het is niet toegestaan om rente over het eigen vermogen toe te rekenen aan BIE. Het over het vreemd vermogen te hanteren rentepercentage moet als volgt worden bepaald:

- het rentepercentage van de direct aan de grondexploitatie gerelateerde financiering in het geval van projectfinanciering;
  - het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen, indien geen sprake is van projectfinanciering;
- Indien de gemeente geen externe financiering heeft, dan wordt geen rente toegerekend aan BIE. De rente aan BIE wordt toegerekend over de boekwaarde van de BIE per 1 januari van het betreffende boekjaar. Dit wordt per grondexploitatiecomplex (kortweg grex) berekend.

Bron: Stellige uitspraak commissie BBV richtlijnen overhead

Bij de berekening van de tarieven moet de methodiek voor de toerekening van overhead worden opgenomen in de financiële verordening.

Bron: Artikel 10 Besluit Begroten en Verantwoorden

De paragraaf betreffende de lokale heffingen bevat ten minste:

- a. de geraamde inkomsten;
- b. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- c. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- d. een aanduiding van de lokale lastendruk;
- e. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Bron Artikel 16 lid 1 Besluit Begroten en Verantwoorden

De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:

- a. de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;

Bron: Artikel 16 Besluit Begroten en Verantwoorden

De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat ten minste:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Bron: Stellige uitspraak commissie BBV richtlijnen grondbeleid

Om de risico's die samenhangen met zeer lang lopende projecten te beperken mag de looptijd van een grondexploitatiecomplex maximaal 10 jaar bedragen.

Deze 10 jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn, die voortschrijdend moet worden gezien en waar alleen gemotiveerd van kan worden afgeweken. Een gemotiveerde afwijking houdt in dat deze motivatie is geautoriseerd door de raad en verantwoord in de begroting en de jaarstukken. De motivatie moet tevens zijn voorzien van risico-beperkende beheersmaatregelen die de gemeente heeft genomen om de onzekerheden en risico's die gepaard gaan met de langere looptijd te mitigeren.

Bron: Stellige uitspraak commissie BBV richtlijnen grondbeleid

De presentatie van de te verwachten resultaten in de paragraaf grondbeleid dient te gebeuren tegen nominale waarde. Wanneer bij de berekening van de voorziening voor de verliesgevende grondexploitaties een andere waarderingsgrondslag wordt gehanteerd (de contante waarde), dan moet het effect hiervan op de te verwachten resultaten voor zowel de negatieve als de positieve grondexploitaties worden toegelicht in de paragraaf grondbeleid.